

Granskning av utrangering av inventarier vid Skaraborgs Sjukhus 2007

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna har Öhrlings PricewaterhouseCoopers granskat rutinerna avseende utrangering av inventarier vid Skaraborgs Sjukhus (Skas) under 2007.

1 Sammanfattning

Bakgrunden till granskningen är att det, vid många enheter har noterats brister i a-jourhållningen av anläggningsregister i samband med granskning av bokslut.

Syftet med granskningen har varit att dels studera hur rutinerna är avsedda att fungera vid utrangering av "dyrare" medicinteknisk utrustning och vid en fördjupning ta stickprov på hur rutinerna tillämpats och dels att bedöma om styrelse och förvaltningsledningen har tillräckliga instrument för att uppfylla kraven på god intern kontroll vid utrangering av anläggningstillgångar.

Granskningen har utförts genom att ta del av rutiner och instruktioner från ledningen, genomgång av tekniska och ekonomiska register, genom att ta del av dokumentation som utvisar hur förvaltningen har bedömt eventuella miljörisker och medicinska risker vid såväl försäljning som vid utrangering. Bedömning har även skett av omfattningen av anskaffning av medicinteknisk utrustning som inte aktiverats och då kanske inte omfattats av utrangeringsrutinerna.

Vid genomgång av det tekniska anläggningsregistret har framkommit att ett flertal utrangeringar har skett under 2007. Enligt den centrala ekonomiavdelningen har någon rapportering om utrangerad egendom (skrotning, försäljning och gåva) inte lämnats för notering i det ekonomiska anläggningsregistret. Detta innebär att det är olika information i det tekniska anläggningsregistret jämfört med det ekonomiska.

Vid granskningen har även konstaterats att kostnadsföring har skett av anläggningstillgångar som har ett anskaffningsvärde överstigande ett ½ prisbasbelopp. Dessa skulle rätteligen ha bokförts som en investering med årliga avskrivningar.

Det har även framkommit att instruktionerna är oklara vad avser krav på dokumentation vid utrangering av tillgångar.

2 Bakgrund

Årligen investeras i utrustning drygt 700 mkr. En kartläggning 2005 pekar på att anskaffningsvärdet totalt uppgår till mer än 5 000 mkr. Det bedöms att det finns ett stort eftersatt reinvesteringsbehov — i praktiken är då antagligen merparten av utrustning som utrangeras slutavskriven. Vid många enheter har det vid bokslutsgranskningen noterats brister i a-jourhållningen av anläggningsregister. Bl a finns ackumulerade värden kvar i anläggningsregistret avseende utrangerade tillgångar.

Det kan finnas ekonomiska värden i dessa slutavskrivna inventarier som inte bevakas, så att de tillförs förvaltningen vid utrangering. Det kan också via andra finansieringslösningar finnas utrustning som aldrig aktiverats vid nyan-skaffning.

3 Syfte

Att i ett första skede studera hur rutinerna, är avsedda att fungera främst för ”dyrare” medicinteknisk utrustning. Belysning ska ske av ekonomiska restvärden, miljörisker och medicinska risker för eventuell köpare av utrustningen.

I en fördjupning tas stickprov på hur utrangerade inventarier med väsentliga värden har hanterats.

Bedöma om styrelse och förvaltningsledningen har tillräckliga instrument för att uppfylla kraven på god intern kontroll vid utrangering av anläggningstillgångar.

Bedömning av omfattning av materiella tillgångar som anskaffats utan att de aktiverats (och då kanske inte omfattas av utrangeringsrutinerna).

4 Avgränsning

Granskningen utförs vid Kärnsjukhuset i Skövde med inriktning på ”dyrare” medicinteknisk utrustning för röntgen och operationer.

Vid en fördjupning tas fem stickprov på hur utrangerade inventarier med väsentligt värde har hanterats.

5 Utförd granskning

Följande granskningsinsatser har utförts.

- Rutiner och instruktioner från ledningen för redovisning, dokumentation och uppföljning vid utrangering av inventarier med särskilt beaktande av medicinteknisk utrustning har kartlagts. Detta har skett genom insamling av instruktioner och genomgång av sjukhusets egen dokumentation och information till styrelse samt genom intervjuer.
- Genomgång av tekniska och ekonomiska register har utförts med avseende på utrangerade anläggningstillgångar under 2007. Utifrån utrangerade anläggningstillgångar har en bedömning i samråd med tekniskt kunnig personal gjorts om vilka tillgångar som representerar det högsta bokförda ekonomiska restvärdet och marknadsrestvärdet.
- Granskning har skett av dokumentation som utvisar hur förvaltningen har bedömt eventuella miljörisker och medicinska risker vid såväl försäljning som vid utrangering.
- Bedömning har skett av omfattningen av anskaffning av medicinteknisk utrustning som inte aktiverats. Denna granskning har gjorts genom jämförelse mellan medicintekniskt register för röntgen- och operationsutrustning och anläggningsregister kopplat till bokföringen. Kompletterande granskning har gjorts genom analys av större poster på huvudbokskontona "förbrukningsinventarier och material" och "maskiner". Ett rättvisande resultat av granskningen har förutsatt att löpande bokföring skett på kostnadskonton som kan hänföras till maskiner och inventarier.

6 Resultat av granskningen

6.1 Kartläggning av rutiner och instruktioner

Vid Skas finns instruktioner avseende uttjänt överskottsmaterial, utfärdade i februari 2007, om hur utrangering, försäljning, gåva och skrotning av utrustning skall ske. Av denna framgår att uttjänt utrustning i första hand skall återföras till annan verksamhet inom Skas.

Utrangering: Instruktionen föreskriver "då utrustningen inte bedöms hålla tillräckligt hög kvalité skall utrustningen utrangeras" Instruktionen visar vilken avdelning som skall fatta beslut om olika typer av utrustning tex. röntgenutrustning, medicinsk utrustning och övrig utrustning. Av denna framgår också vilka avdelningar som beslutar om utrustning skall utrangeras.

Beslut om utrangering skall meddelas ekonomifunktionen.

En utrangering kan resultera i försäljning, gåva eller skrotning.

Vår kommentar: Av instruktionen framgår inte vem som är behörig att fatta beslut om utrangering utan endast vilken avdelning. Inte heller framgår om ett sådant beslut skall ske i samråd med ekonomiavdelningen för att utröna eventuella ekonomiska effekter av en utrangering. Det är inte reglerat vilka uppgifter som skall framgå av dokumentationen vid beslut om utrangering.

Försäljning: Vid försäljning kan beslut fattas av i instruktionen angivna avdelningar upp till 10 Tkr. Priset ”skall fastställas utifrån vad som är skäligt”. Vid beslut om avyttringar överstigande 10 Tkr skall prissättning ske i samråd med Westma.

Vid försäljning skall omsättning och mervärdesskatt bokföras och influtna medel skall redovisas på Skas övergripande ansvar 2197.

Vår kommentar: Rutinen bör ange att information skall lämnas till ekonomiavdelningen vid avyttring av utrustning. Enligt instruktionen skall, vid försäljning till personal, information lämnas till lönehandläggare, dock framgår inte vem som är behörig att fatta beslut om försäljning till personal. Endast att ”Driftservice ansvarar för att köparen undertecknar blankett”. Formerna och vilka uppgifter som skall finnas på denna blankett framgår inte.

Att skänka utrustning: Då utrustning skänks skall detta ske i enlighet med utförarstyrelsens beslut från 2002. Någon lokal instruktion vid Skas finns inte.

Att skrota utrustning: Skrotning av utrangerad utrustning handläggs av MTA, MTR, IT-service och Driftservice för respektive produktgrupper. Skrotning skall enligt instruktionen ”ske i enlighet med gällande avtal och interna rutiner”. Kontakt skall ske med miljösamordnaren vid Skas.

De intäkter som eventuellt uppstår i samband med skrotning skall bokföras på miljöåtgärdskonto som handläggs av miljösamordnaren.

Vår kommentar: Vid vår granskning har det framkommit att miljösamordnaren inte har kontaktats vid de utskrotningar som har skett under 2007.

6.2 Genomgång av tekniska och ekonomiska register

Vid genomgång av det tekniska anläggningsregistret framkom att ett flertal utrangeringar har skett under 2007.

Vid analys av det ekonomiska anläggningsregistret som finns i affärssystemet konstaterades att utrangeringar i huvudsak under perioden fram till och med augusti 2007 avser överföring av teknisk utrustning avseende telefonväxel till annan förvaltning. Utöver denna överföring har möbler utrangerats till ett anskaffningsvärde om 2.385 kronor.

Enligt den centrala ekonomiavdelningen har någon rapportering om utrangerad egendom inte lämnats för notering i det ekonomiska anläggningsregistret.

Vår kommentar: Vi kan konstatera att fastställda rutiner för rapportering vid utrangering till ekonomiavdelningen för notering i det ekonomiska anläggningsregistret inte fungerar.

6.3 Bedömning av miljörisker och medicinska risker

Vid granskningen har vi följt upp 5 st utrangeringar av ”större ekonomiskt värde”. Urvalet har skett efter bedömning av marknadsvärde av personal vid avdelningen för medicinteknisk utrustning.

Vi har efterlyst dokumentation som utvisar hur förvaltningen har bedömt eventuella miljörisker och medicinska risker vid utrangering.

Vi har inte kunnat finna någon försäljning av medicin teknisk utrustning under 2007.

Vår kommentar: Vi har konstaterat att det saknas dokumentation som beskriver hur förvaltningen har bedömt eventuella miljörisker och medicinska risker vid granskade utrangeringar

6.4 Omfattningen av medicinsk utrustning som inte aktiverats

Jämförelse mellan tekniskt och ekonomiskt register: Vid Skas finns vid avdelningarna för medicinteknisk utrustning (MTR, MTA) ett register över samtlig medicinteknisk utrustning (tekniskt anläggningsregister). I detta register finns uppgifter om benämning, fabrikat, modell mm. Någon information om ekonomiska värden finns inte.

Den utrustning som är registrerad i det tekniska anläggningsregistret skall även finnas registrerad i det ekonomiska anläggningsregistret som är en del av affärssystemet, med undantag av utrustning som har ett anskaffningsvärde understigande ½ prisbasbelopp. I affärssystemet finns uppgift om anskaffningskostnad, anläggningsnummer, beskrivning, anläggningstyp, avskrivningsbelopp samt restvärde.

Vår kommentar: Vid vår granskning har vi funnit att det inte är möjligt att identifiera en specifik anläggningstillgång i det ekonomiska registret och det tekniska registret.

Då det inte är möjligt att jämföra de två anläggningsregistren går det inte att uttala sig om inköp har skett av medicinteknisk utrustning som inte har registrerats i det ekonomiska anläggningsregistret.

Analys av kostnadsförda förbrukningsinventarier: Granskning har även skett av kostnadsförda förbrukningsinventarier genom analys av större poster på huvudbokskontona ”förbrukningsinventarier och material” och ”maskiner”. Stickprovet omfattar transaktioner överstigande 30.000 kronor totalt uppgående till 2.122 tkr. Av granskade transaktioner kan vi i samråd med centrala ekonomiavdelningen konstatera att ca 83% av totala värdet avser investeringar som kostnadsförts i bokföringen. Dessa investeringar borde huvudsakligen ha varit bokförda som tillgångar på vilka årlig avskrivning skall beräknas.

Trollhättan 2008-01-03

Stefan Frifelt